

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HUYỆN XUÂN TRƯỜNG

ĐỀ CHÍNH THỨC

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ THI THỬ
VÀO LỚP 10 THPT_LẦN 3

Năm học: 2022 – 2023

MÔN: NGỮ VĂN 9

(Thời gian làm bài: 120 phút)

Hướng dẫn chấm gồm: 07 trang

Tổng điểm cho cả bài thi 10 điểm

Yêu cầu nội dung, hình thức và phân bố điểm như sau:

Phần I. Tiếng Việt (2,0 điểm)

Học sinh chọn đúng mỗi đáp án đạt 0,25 điểm. Cụ thể:

Câu	1	2	3	4	5	6	7	8
Đáp án	A	C	D	C	B	A	B	D

Phần II. Đọc – hiểu văn bản (2,0 điểm)

Câu	Yêu cầu	Mức điểm
Câu 1:	Bức thư gửi người học trò được dẫn theo lối: trực tiếp	0,5 điểm - Mức 0,5 điểm: Hs trả lời đúng. - Mức 0,0 điểm: Hs không trả lời hoặc trả lời sai.
Câu 2:	Lí do khiến giáo sư William L.Stidger viết thư cảm ơn cô giáo cũ, vì: ba mươi năm trước cô giáo cũ đã có sự động viên lớn lao, ý nghĩa đối với giáo sư.	0,5 điểm - Mức 0,5 điểm: Hs trả lời đúng. - Mức 0,0 điểm: Hs không trả lời hoặc trả lời sai.
Câu 3:	Người giáo viên đã nhận được lá thư trong hoàn cảnh: - Bà lão 80 tuổi, sống đơn độc trong một căn phòng nhỏ, lủi thủi nấu ăn một mình, dường như chỉ còn lay lắt như chiếc lá cuối cùng trên cây. - Hơn 50 năm làm nghề dạy học, đây là lần đầu bà nhận được một lá thư cảm ơn.....	0,5 điểm - Mức 0,5 điểm: Hs trả lời được đúng 2 ý. - Mức 0,25 điểm: Hs trả lời được 1 ý đúng. - Mức 0,0 điểm: Hs không trả lời hoặc trả lời sai hoàn toàn.

Câu 4:	Rút ra bài học mà em tâm đắc nhất từ văn bản: <i>Học sinh có thể có các bài học tâm đắc khác nhau rút ra từ câu chuyện.</i> - Bài học tâm đắc nhất từ văn bản: Bài học về lòng biết ơn; hoặc cần có tận tụy với công việc; hoặc cần có sự khiêm tốn trong cuộc sống... - Lý giải ngắn gọn và phù hợp theo cách lựa chọn của Hs...	0,5 điểm - Mức 0,5 điểm: Hs trả lời được đúng, phù hợp 2 ý bài học tâm đắc nhất và biết cách lí giải. - Mức 0,25 điểm: Hs trả lời được ý 1 đúng. - Mức 0,0 điểm: Hs không trả lời hoặc trả lời sai hoàn toàn.
---------------	--	---

III. Phần tập làm văn (6,0 điểm)

Câu	Yêu cầu	Mức điểm
Câu 1: 1,5 điểm	Từ những điều gợi ra của văn bản trên, em hãy viết đoạn văn nghị luận dài khoảng 15-20 dòng trình bày suy nghĩ của em về <i>ý nghĩa của lòng biết ơn</i> trong cuộc sống.	
	a. Về hình thức: - Đảm bảo hình thức một đoạn văn nghị luận. - Dung lượng: trong khoảng 15 – 20 dòng	0,25 điểm - Mức 0,25: đảm bảo cả 2 yêu cầu - Mức 0,0: Chỉ đảm bảo 1 trong 2 yêu cầu hoặc không đảm bảo cả 2 yêu cầu.
	b. Về nội dung: * Hiểu đúng yêu cầu NLXH: <i>ý nghĩa của lòng biết ơn.</i> * Vận dụng các thao tác lập luận, lí lẽ thuyết phục, dẫn chứng tiêu biểu để triển khai đúng vấn đề. Sau đây là một số gợi ý định hướng: - Nêu vấn đề: <i>ý nghĩa của lòng biết ơn</i> - Giải thích ngắn gọn: Lòng biết ơn là thái độ lịch sự, bày tỏ sự cảm kích với người đã làm việc gì đó tốt đẹp cho mình, giúp đỡ mình. - Bàn luận về ý nghĩa của lòng biết ơn trong cuộc sống: + Lòng biết ơn thể hiện ghi nhận sự giúp đỡ người khác. + Biết ơn có sức mạnh vô cùng to lớn, mỗi người trong cuộc sống hãy biết thể hiện lòng biết ơn. + Thể hiện thái độ lịch sự, người biết cảm ơn là người có tấm lòng trân trọng những gì người khác làm cho mình.	1,25 điểm - Mức 1,0 – 1,25: Triển khai các ý hợp lí, đúng trọng tâm “<i>ý nghĩa của lòng biết ơn trong cuộc sống</i>”, lí lẽ thuyết phục, dẫn chứng tiêu biểu. - Mức 0,75: Triển khai các ý hợp lí, lí lẽ tương đối thuyết phục hoặc triển khai các ý hợp lí nhưng theo hướng bài văn thu nhỏ. - Mức 0,5: Triển khai được 1 số ý hợp lí, có tính thuyết phục. - Mức 0,25: Triển khai ý rất sơ lược, chưa thuyết phục, mắc lỗi diễn đạt. - Mức 0,0: Không đảm bảo các yêu cầu trên.

	+ Giúp cho các mối quan hệ trở nên tốt đẹp hơn. + Tạo động lực để mọi người làm nhiều việc tốt, sống nhân ái. + Thể hiện truyền thống đạo lí “<i>uống nước nhớ nguồn</i>”, “<i>ăn quả nhớ kẻ trồng cây</i>” của dân tộc Việt Nam. Phê phán những kẻ không biết tri ân, biết ơn, qua cầu rút ván,... - Liên hệ bản thân, lấy dẫn chứng minh họa <i>Học sinh tự lấy dẫn chứng nổi bật để làm minh chứng cho đoạn văn. Dẫn chứng phải xác thực, tiêu biểu, được nhiều người biết đến.</i> - Bài học nhận thức và hành động (ngắn gọn): Khẳng định ý nghĩa, tầm quan trọng của lòng biết ơn trong cuộc sống.	
Câu 2: 4,5 điểm	"<i>Những ngôi sao xa xôi</i>" của Lê Minh Khuê là vẻ đẹp tâm hồn của tuổi trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước, vừa có những nét chung đáng quý, vừa mang những nét riêng của “những ngôi sao xa xôi”. Phân tích vẻ đẹp tâm hồn của ba nữ thanh niên xung phong trong đoạn trích "<i>Những ngôi sao xa xôi</i>" để làm sáng rõ nhận xét trên.	
	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận (0,25 điểm): mở bài giới thiệu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề	0,25 điểm - Mức 0,25 điểm: Đảm bảo đủ bố cục mở bài, thân bài, kết bài. - Mức 0,0 điểm: Không có mở bài hoặc kết bài; phần thân bài chỉ có một đoạn.
	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận (0,25 điểm): Phân tích vẻ đẹp tâm hồn của ba nữ thanh niên xung phong trong đoạn trích "<i>Những ngôi sao xa xôi</i>" gắn với nhận định	0,25 điểm - Mức 0,25 điểm: Xác định chính xác - Mức 0,0 điểm: Xác định sai hoặc không xác định
	c. Triển khai vấn đề nghị luận: HS vận dụng hợp lí kiến thức văn học và các thao tác lập luận để triển khai và đánh giá vấn đề nghị luận, chia thành các luận điểm hợp lí. <i>Sau đây là những gợi ý cơ bản:</i> I. Khái quát: (0,25 điểm) - Giới thiệu tác giả, tác phẩm - Trích dẫn vấn đề cần nghị luận II. Giải thích ý kiến: (0,5 điểm)	3,5 điểm - Mức 3,0 – 3,5 điểm: Đáp ứng đầy đủ các yêu cầu. Phân tích, cảm nhận sâu sắc, có đánh giá, mở rộng. - Mức 2,25 – 2,75 điểm: Cơ bản đáp ứng được các yêu cầu. Phân

	- Vẻ đẹp tâm hồn của tuổi trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước là: có lòng yêu nước sâu sắc, sống có lí tưởng cao đẹp, có tinh thần trách nhiệm cao với công việc, lòng dũng cảm, gan dạ không sợ gian khổ hi sinh, có tâm hồn trong sáng, lạc quan, yêu đời, có tinh đồng đội gắn bó, thân thiết → "<i>Những ngôi sao xa xôi</i>" của Lê Minh Khuê toát lên những phẩm chất vừa cao đẹp, vừa bình dị lạc quan của thế hệ trẻ Việt Nam trong chiến tranh chống Mĩ - Vừa có những nét chung đáng quý: Ở các nhân vật trong truyện có nét chung của những vẻ đẹp trên. - Vừa mang những nét riêng của “những ngôi sao xa xôi”: Thể hiện nét riêng của từng nhân vật trong truyện bằng sự sáng tạo của nhà văn. III. Phân tích để làm sáng tỏ ý kiến: (2,75 điểm) 1. Vẻ đẹp tâm hồn của ba cô gái thanh niên xung phong và cũng là của tuổi trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mĩ. (1,0 điểm) 1.1. Khái quát hoàn cảnh sống và chiến đấu của 3 cô gái (0,25 điểm) - Ba cô gái sống trong một cái hang dưới chân cao điểm ở vùng trọng điểm bắn phá của giặc Mĩ. - Các cô đảm nhiệm công việc phá bom “<i>Một ngày chúng tôi phá bom đến năm lần. Ngày nào ít: ba lần</i>”. Đó là một công việc nguy hiểm gian khổ đòi hỏi sự dũng cảm tinh thần trách nhiệm cao. 1.2. Phân tích những nét đẹp chung (0,75 điểm): Cả ba cô, cô nào cũng đáng mến, đáng cảm phục + Họ có lòng yêu nước sâu sắc, sống có lí tưởng cao đẹp. + Tinh thần trách nhiệm cao với công việc, lòng dũng cảm, gan dạ không sợ gian khổ hi sinh. + Họ có tâm hồn trong sáng, lạc quan, yêu đời + Họ là những nữ thanh niên xung phong có tinh đồng đội gắn bó, thân thiết→ Đó là những phẩm chất vừa cao đẹp, vừa bình dị lạc quan của thế hệ trẻ Việt Nam trong chiến tranh chống Mĩ	tích, cảm nhận khá sâu sắc. -Mức 1,5 – 2,0 điểm: Đáp ứng được ½ yêu cầu. Phân tích, cảm nhận chưa sâu. -Mức 0,75 – 1,25 điểm: Đáp ứng được 1/3 yêu cầu. Phân tích, cảm nhận sơ sài. - Mức 0,5 điểm: Không đáp ứng được các yêu cầu hoặc chỉ chạm được một vài ý. Phân tích, cảm nhận quá sơ sài
--	--	--

	(Trích dần dần chứng, khuyến khích trích dần dần chứng trực tiếp) 2. Vẻ đẹp riêng của ba cô thanh niên xung phong (1,5 điểm) - Mỗi người thể hiện vẻ đẹp theo cách riêng của mình. + Chị Thao, tổ trưởng, ít nhiều có từng trải hơn, mơ ước và dự tính về tương lai có vẻ thiết thực hơn, nhưng cũng không thiếu nhưng khát khao và rung động của tuổi trẻ. "<i>Áo lót của chị cái nào cũng thấm chỉ màu</i>". Chị lại hay tia đôi lông mày của mình, tia nhỏ như cái tăm. Nhưng trong công việc, ai cũng gờm chị về tính cương quyết, táo bạo. Đặc biệt là sự "<i>bình tĩnh đến phát bực</i>" : máy bay địch đến nhưng chị vẫn "<i>móc bánh quy trong túi, thong thả nhai</i>". Có ai ngờ con người dày dặn trước sự sống và cái chết hàng ngày như thế lại sợ máu, sợ vắt: "<i>thấy máu, thấy vắt là chị nhắm mắt lại, mặt tái mét</i>". Và không ai có thể quên được chị hát: nhạc sai bét, giọng thì chua, chị chăm chép bài hát dù chẳng thuộc nhạc, chị không hát trôi chảy được bài nào nhưng chị lại có ba quyển sổ dày chép bài hát và rồi là chị ngồi chép bài hát. + Nho là một cô gái trẻ, xinh xắn, "<i>trông nó nhẹ, mát mẻ như một que kem trắng</i>", có "<i>cái cổ tròn và những chiếc cúc áo nhỏ nhắn</i>" rất dễ thương khiến Phương Định "<i>muốn bế nó lên tay</i>". Nho rất thích tắm suối ngay cả khi khúc suối đó đang chứa bom nổ chậm và rất hỗn nhiên – cái hỗn nhiên của trẻ thơ: "<i>vừa tắm ở dưới suối lên, cứ quần áo ướt, Nho ngồi, đòi ăn kẹo</i>". Hỗn nhiên là thế nhưng cô lại bình thản vô cùng khi bị thương : "<i>Không chết đâu. Đơn vị đang làm đường kia mà. Việc gì phải khiến cho nhiều người lo lắng</i>". Ngay cả lúc đau đớn như vậy nhưng gặp mưa đá, Nho vẫn nhồm dậy, môi hé mở xoè tay xin mấy viên đá mưa : "<i>Nào, mày cho tao mấy viên nữa</i>". Đặc biệt, khi máy bay giặc đến thì chiến đấu rất dũng cảm, hành động thật nhanh gọn: "<i>Nho cuộn tròn cái gối, cất nhanh vào túi</i>", "<i>Nho quay lưng lại chúng tôi, chụp cái mũ sắt lên đầu</i>" ... Và trong một lần phá bom, cô đã bị sập hầm, đất phủ kín lên người. + Phương Định là cô gái để lại nhiều ấn tượng sâu sắc. Phương Định cũng trẻ trung như Nho	
--	--	--

	là một cô học sinh thành phố xinh đẹp, dũng cảm trong lửa đạn, giàu yêu thương đồng đội. Cô rất nhạy cảm và hồn nhiên, thích mơ mộng và hay sống với những kỉ niệm của tuổi thiếu nữ vô tư về gia đình và về thành phố của mình. <i>(trích dẫn dẫn chứng)</i>. Ở đoạn cuối truyện, sau khi trận mưa đá tạnh, là cả một dòng thác kỉ niệm về gia đình, về thành phố trào lên và xoáy mạnh như sóng trong tâm trí cô gái. -> Có thể nói đây là những nét riêng của các cô gái trẻ Hà Nội vào chiến trường tham gia đánh giặc, tuy gian khổ nhưng vẫn giữ được cái phong cách riêng của người Hà Nội, rất trữ tình và đáng yêu. Những nét riêng đó đã làm cho các nhân vật thật hơn và cũng đáng yêu hơn. Trái tim đỏ rực của họ là "những ngôi sao xa xôi" mãi mãi lung linh, toả sáng. IV. Đánh giá, liên hệ (0,25 điểm) - Khả năng định về nhận xét : Ý kiến nhận xét là phù hợp với thành công của văn bản. - Nghệ thuật + Lựa chọn ngôi kể phù hợp, cách kể chuyện tự nhiên + Nghệ thuật xây dựng nhân vật, nhất là miêu tả diễn biến tâm lí. + Ngôn ngữ giản dị vừa mang tính khẩu ngữ vừa đậm chất trữ tình. + Câu văn ngắn, nhịp điệu dồn dập, gợi không khí căng thẳng khẩn trương ở chiến trường - Nội dung: Truyện làm nổi bật vẻ đẹp tâm hồn của tuổi trẻ Việt Nam trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước, vừa có những nét chung đáng quý, vừa mang những nét riêng của “những ngôi sao xa xôi”. - Thế hệ trẻ Việt Nam nhớ về quá khứ lại càng hiểu sâu sắc hơn về cuộc sống chiến đấu gian khổ trong chiến tranh của những chiến sĩ năm xưa. Vẫn vang vọng mãi trang nhật kí “có lửa” như “<i>Nhật kí Đặng Thùy Trâm</i>” Hay “<i>Mãi mãi tuổi hai mươi</i>” của Nguyễn Văn Thạc...	
	<i>d. Chính tả, dùng từ, đặt câu (0,25 điểm)</i>: đảm bảo đúng chính tả, ngữ pháp và ngữ nghĩa tiếng Việt	0,25 điểm - Mức 0,25 điểm: đảm bảo yêu cầu trên - Mức 0,0 điểm: sai từ 5 lỗi chính tả trở lên.

	<i>e. Sáng tạo (0,25 điểm)</i>	0,25 điểm - Mức 0,25 điểm: Có cách diễn đạt độc đáo, sáng tạo. - Mức 0,0 điểm: không có cách diễn đạt độc đáo, sáng tạo
--	--------------------------------	--

Lưu ý:

Căn cứ vào khung điểm và thực tế bài làm của học sinh, giám khảo linh hoạt cho điểm, đảm bảo đánh giá đúng trình độ của học sinh. Khuyến khích những bài viết có sáng tạo, có khả năng phân tích tốt.

Điểm toàn bài là điểm cộng đến 0,25 điểm; không làm tròn.

-----HẾT-----

